

FIȘA DISCIPLINEI
SFÂNTUL ÎN VIZIUNEA PĂRINȚILOR BISERICII
Anul universitar 2025/2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea din București
1.2. Facultatea	de Teologie Ortodoxă <i>Justinian Patriarhul</i>
1.3. Departamentul	de Teologie Istorică, Biblică și Filologie
1.4. Domeniul de studii	TEOLOGIE
1.5. Ciclul de studii	Master
1.6. Programul de studii	Istorie și Tradiție creștină

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Sfântul în viziunea Părinților Bisericii						
2.2. Titularul activităților de curs	Pr. lect. dr. Alexandru-Atanase Barna						
2.3. Titularul activităților de seminar	Pr. lect. dr. Alexandru-Atanase Barna						
2.4. Anul de studiu	II	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	Oblig.

3. Timpul total estimat

3.1. Număr de ore pe săptămână	2	3.2. Din care Curs	2	3.3. Seminar	0
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	3.5. Din care Curs	28	3.6. Seminar	0
Distribuția fondului de timp					
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					50
Pregătire seminare/ laborator, teme, referate, portofolii și eseuri					40
Tutorat					2
Alte activități					0
3.7. Total ore de studiu individual					122
3.8. Total ore pe semestru					150
3.9. Număr de credite					6

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu este cazul
4.2. de competențe	Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală cu video-proiector
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	-

6. Rezultatele învățării

Cunoștințe	<ul style="list-style-type: none"> - Studentul/absolventul recunoaște și explică dedicarea spirituală a unor personalități ecleziastice, interpretând datele privind bio-bibliografiile acestora, prin utilizarea unui limbaj nuanțat și a unor metode, paradigme și concepte specifice. Absolventul deține informații solide privind evoluția gândirii și a literaturii creștine de-a lungul istoriei. - Absolventul deține informații solide privind evoluția gândirii și a literaturii creștine de-a lungul istoriei. - Absolventul cunoaște metodologia teoretică utilizată în cercetarea științifică ce constă în efectuarea unor analize de fond, construirea unei ipoteze, testarea acesteia, evaluarea datelor și încheierea rezultatelor.
Aptitudini	<ul style="list-style-type: none"> - Studentul/absolventul aplică tehnici și metode de apreciere detaliată, pe baza metodologiei istorice, a impactului marilor personalități religioase asupra posterității. - Absolventul utilizează idei și argumente din literatura creștină în contexte diverse, completând ori dezvoltând noi direcții ale gândirii teologice.. - Absolventul dezvoltă alianțe, contacte sau parteneriate și realizează schimburi de informații cu alte persoane. Promovează colaborările integrate și deschise în cadrul cărora diferite părți interesate creează în comun inovații și cercetare cu o valoare bine determinată. Își creează profilul sau marca personală și se face vizibil(ă) și accesibil(ă) în medii de relaționare față în față și online.
Responsabilitate și autonomie	<ul style="list-style-type: none"> - Studentul/absolventul gândește autonom și responsabil pentru evaluarea, revizuirea și asigurarea calității programelor și a stagiilor de formare a caracterului istoricului obiectiv, pornind de la biografiile înaintașilor. - Absolventul comunică argumentat păreri și idei teologice, face sinteze și poate crea concepte noi pe baza informațiilor deținute, având capacitatea de acceptare a diversității opiniilor și ideilor. - Absolventul dă dovadă de considerație față de ceilalți, precum și de colegialitate. Ascultă, oferă feedback și răspunde în mod perceptiv altora, ceea ce implică, de asemenea, supravegherea și conducerea personalului într-un cadru profesional. Redactează și editează texte științifice, academice sau administrative pe diferite teme, cu rigoare deontologică..

7. Conținuturi

7.1. Curs	Metode de predare	Observații
1. Vocabularul sfințeniei. Sursele biblice vechi-testamentare și interpretările patristice	Expunerea Prezentarea Dezbaterea Analiza surselor	2 ore
2. Vocabularul sfințeniei în Noul Testament și exegeza patristică. Scopul vieții creștine.		2 ore
3. Vocabularul sfințeniei în Liturgia ortodoxă		2 ore
4. Vocabularul sfințeniei în liturgiile orientale. Nestorianism și monofizitism		2 ore
5. Origen și termenul-concept de <i>sfânt</i> . Omilii la Cântarea Cântărilor.		2 ore
6. Sf. Grigorie de Nyssa. Contemplație și sfințire.		2 ore
7. Evagrie Ponticul. Cunoaștere vs. sfințire		2 ore
8. Sf. Ioan Gură de Aur. Sfințirea ca experiență cotidiană		2 ore

9. Sf. Ioan Gură de Aur. Rugăciunea neîncetată ca sfințire a vieții omului		2 ore
10. Sf. Dionisie Areopagitul. Ierarhia ca principiu al sfințirii		2 ore
11. Sf. Maxim Mărturisitorul. Dimensiunea cosmică a sfințirii omului		2 ore
12. Sf. Maxim Mărturisitorul. Participarea la liturghie și sfințirea omului		2 ore
13. Sf. Simeon Noul Testament. Lumină, har, sfințire.		2 ore
14. Sf. Nicolae Cabasila: îndreptare, mântuire, sfințire		2 ore
15. Concluzii: Sfinții Părinți despre sfințenie și sfințire		2 ore

Bibliografie:

1. LOUTH, Pr. Andrew, *Dionisie Areopagitul, o introducere*, trad. de Sebastian Moldovan, studiu introd. de diac. Ioan I. Ică jr, Ed. Deisis, Sibiu, 1996.
2. BARNA, Alexandru Atanase, "Imnul Trisaghion - o exegeză biblică, istorică și patristică", în vol. *Virtus, fides, pietas - repere existențiale - Studii și evocări întru cinstirea Părintelui prof. univ. dr. Constantin Pătuleanu la împlinirea vârstei de 60 de ani*, TIMOTEI PRAHOVEANUL și Arhid. Eugen MAFTEI (coords.), Cuvântul Vieții, București, 2022, pp. 291-324.
3. PATRONOS, Georgios, *Îndumnezeirea omului*, trad. Sabin Preda, Bizantină, București, 2012.
4. ARCHEVÊCHE BASILE KRIVOCHÉINE, *Dans la lumière du Christ, Saint Syméon Le Nouveau Théologien 949-1022 – Vie, Spiritualité, Doctrine –*, Chevetogne, 1980 (trad. rom. de pr. prof. dr. Ioan Vasile Leb și ierom. Gheorghe Iordan, cu titlul: *În lumina lui Hristos, Viața și învățătura duhovnicească a Sfântului Simeon Noul Teolog*, București, Ed. IBMBOR, 2005, în special partea a treia, *Cunoașterea lui Dumnezeu*, pp. 169-226).
5. Ierom. Alexander GOLITZIN, „Simeon Noul Teolog: viața, epoca, gândirea – studiu –”, cap. III „Pentru generațiile viitoare: contribuția Sfântului Simeon Noul Teolog”, în vol: SIMEON NOUL TEOLOG, *Discursuri teologice și etice, Scrieri*, I, studiu introd. și trad. de diac. Ioan I. Ică jr, Deisis, Sibiu, 2001, pp. 519-532.
6. NELLAS, Panayotis, „Introducere în studiul lui Nicolae Cabasila”, în vol. Panayotis NELLAS, *Hristos, Dreptatea lui Dumnezeu și îndreptarea noastră – pentru o soteriologie ortodoxă*, trad. pr. prof. Ioan Ică sr, Deisis, Sibiu, 2012, pp. 293-357, în special capitolul II, „Opera și învățătura”, pp. 311-340.
7. MCGUCKIN, John Anthony, „Sfântul Simeon Noul Teolog și monahismul bizantin”, în vol. SFÂNTUL SIMEON NOUL TEOLOG, *Viața și opera, Scrieri*, IV, introd. și trad. diac. Ioan I. Ică jr, Sibiu, Deisis, 2006, capitolele II („Înnoire spirituală în căutarea unui precedent”) și III („Paradigmele biblice și teologice ale vederii Luminii dumnezeiești la Sfântul Simeon Noul Teolog”), pp. 380-422.
8. PAPADOPOULOS, Stylianos, *Gândirea teologică a Sfântului Ioan Hrisostom*, trad. Sabin Preda, Bizantină, București, 2013.
9. ŠPIDLIK, Tomáš, *Spiritualitatea Răsăritului creștin. I. Manual systematic*, trad. Diac. Ioan I. Ică jr., cuv. Înainte P. Marko I. Rupnik S.J., Deisis, Sibiu, 2005.
10. CROUZEL, Henri, *Origen – personajul, exegetul, omul duhovnicesc, teologul –*, trad. Cristian Pop, introd. Diac. Ioan I. Ică jr, Deisis, Sibiu, 2014.
11. BUNGE, Ierom Gabriel, *Părintele duhovnicesc și gnoza creștină după avva Evagrie Ponticul, cu două studii de Michael O’Laughlin*, trad. Diac. Ioan I. Ică jr, Deisis, Sibiu, 2000.
12. BARNA, Alexandru Atanase, “‘Hierarchy’ as a Key Concept for the Dionysian Dynamic Cosmology”, în *Studii Teologice*, 3/2022, pp. 9-29.
13. SFÂNTUL MAXIM MĂRTURISITORUL, *Mistagogia*, introd., trad. și note de Pr. Dumitru Stăniloae, București, Ed. IBMO, 2017 (comentariile Pr. Dumitru Stăniloae).
14. Episcop Alexander GOLITZIN, *Dionisie Areopagitul mistagogul, o lectură monahală*, cu colaborarea Pr. Bogdan G. BUCUR, trad. Ierom. Nectarie Dărăban, Sibiu, Deisis, 2015.
15. Jean-Claude Larchet, *La théologie des énergies divines. Dès origines à Saint Jean Damascène*, Paris, Cerf, 2010 (trad. rom.: *Teologia energiilor dumnezeiești. De la origini până la Sfântul Ioan Damaschin*, trad. de Marinela Bojin, Basilica, București, 2016).

16. LOUTH, Andre, "Eros and Mysticism. Early Christian Interpretation of the Songs of the Songs", in vol. *Jung and Monotheisms. Judaism, Christianity, Islam*, Joel RYCE MENUHIN (ed.), London, New York, Routledge, 1994.
17. LOUTH, Andrew, *Sf. Dionisie Areopagitul. O introducere*, trad. de Sebastian Moldovan, studiu introductiv de diac. Ioan I. Ică jr., Ed. Deisis, Sibiu, 1997.

8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

9. Evaluare

Tip de activitate	9.1. Criterii de evaluare	9.2. Metode de evaluare	9.3. Pondere din nota finală
9.4. Curs		Examen scris	75%
9.5. Seminar		Lucrare de seminar/colocviu/test	25%
Standard minimum de performanță	Studentul/absolventul va cunoaște, va identifica și reproduce informațiile esențiale despre noțiunea de sfințenie la autorii parcurși la curs, va cunoaște câteva detalii minimale de ordin teologic, istoric și patristic cu privire la conținutul și evoluția termenilor: mântuire, sfințire, îndumnezeire, desăvârșire, contemplație, cunoaștere, unire. Studentul va putea aplica în activitatea pastorală și teologică semnificațiile termenilor menționați și va putea indica surse patristice pentru susținerea semnificațiilor teologice.		

Data Completării
15.09.2025

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în
departament

Semnătura Directorului de
Departament

30.09.2025